

Zadeva C-800/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

28. december 2023

Predložitveno sodišče:Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, Afdeling Gent
(Belgija)**Datum predložitvene odločbe:**

15. december 2023

Obdolženca:

DRINKS 52 BVBA

NZ

Druga stranka v postopku:

Minister van Financiën

Predmet postopka v glavni stvari

Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, v katerem se DRINK 52 BVBA in NZ (v nadaljevanju: obdolženca) kazensko preganjata zaradi kršitve carinskega kazenskega prava, ker sta iz Nemčije in Nizozemske v Belgijo nezakonito uvozila in v Belgiji v komercialne namene imela v posesti trošarinske izdelke, ne da bi plačala belgijsko trošarino in dajatev na embalažo ter ne da bi imela dovoljenje za trošarinski obrat.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU se nanaša na razlago člena 42 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (v nadaljevanju: Carinski zakonik), da bi se ugotovilo, ali [naložitev plačila] protivrednost[i] trošarinskih izdelkov v primeru nezmožnosti izročitve odvzetega blaga (1) ni (kazenska)

sankcija, temveč civilnopravna posledica obsodbe, (2) ali jo je mogoče kumulirati z denarno kaznijo in (3) ali jo je mogoče znižati.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je mogoče člen 42 Carinskega zakonika razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta iz členov 220 in 221(1) Algemene wet inzake douane en accijnzen (splošni zakon o carinah in trošarinah, v nadaljevanju: AWDA), členov 1382 in 1383 Burgerlijk Wetboek (civilni zakonik) ter členov 44 in 50 Strafwetboek (kazenski zakonik), v skladu s katero je treba glede na splošna načela prava Unije iz člena 6(3) Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljevanju: PEU) naložitev plačila protivrednosti trošarinskih izdelkov v primeru nezmožnosti izročitve odvzetega blaga opredeliti ne kot sankcijo kazenske narave oziroma sankcijo nasploh, temveč kot civilnopravno posledico obsodbe?

2. Ali je mogoče člen 42 Carinskega zakonika razlagati tako, da glede na splošna načela prava Unije iz člena 6(3) PEU, zlasti glede na zahtevo po sorazmernosti, ki je določena tudi v členu 49(3) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta iz členov 220 in 221(1) AWDA, členov 1382 in 1383 civilnega zakonika ter členov 44 in 50 kazenskega zakonika, v skladu s katero je mogoče plačilo protivrednosti trošarinskih izdelkov v primeru nezmožnosti izročitve odvzetega blaga naložiti poleg denarne kazni, ki se izračuna z uporabo mnogokratnika utajenih dajatev?

3. Ali je mogoče člen 42 Carinskega zakonika razlagati tako, da glede na splošna načela prava Unije iz člena 6(3) PEU, zlasti glede na zahtevo po sorazmernosti, ki je določena tudi v členu 49(3) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta iz členov 220 in 221(1) AWDA, členov 1382 in 1383 civilnega zakonika ter členov 44 in 50 kazenskega zakonika, v skladu s katero pri naložitvi plačila protivrednosti trošarinskih izdelkov v primeru nezmožnosti izročitve odvzetega blaga nacionalno sodišče nima pooblastila za znižanje za to, da bi upoštevalo konkretne okoliščine primera, zlasti finančni položaj obdolžencev?

Navedene določbe prava Unije

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 49(3)

Pogodba o Evropski uniji (PEU), člen 6(3)

Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije, člen 42(1) in (2)

Navedene določbe nacionalnega prava

Algemene wet inzake douane en accijnzen (splošni zakon o carinah in trošarinah, v nadaljevanju: AWDA), člen 220, člen 221(1), člen 265

Burgerlijk wetboek (civilni zakonik), členi 1382, 1383 in 1384

Strafwetboek (kazenski zakonik), člena 44 in 50

Ministerieel besluit betreffende het fiscaal stelsel van drankverpakkingen onderworpen aan verpakkingsheffing en producten onderworpen aan milieutaks (ministrski odlok o davčnem sistemu za embalažo za pijače, za katero se plačuje dajatev na embalažo, in proizvodov, za katere se plačuje okoljska dajatev), člen 5

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Dne 15. aprila 2020 je bila uvedena kazenska preiskava zaradi carinskega kaznivega dejanja, ki naj bi ga storila obdolženca. Za to kaznivo dejanje se preganjata, ker naj bi iz Nemčije in Nizozemske v Belgijo v komercialne namene nezakonito uvozila trošarinske izdelke, in sicer 520.195,56 litra pitne vode, 750.082,06 litra limonade in 1.772,40 litra sirupa.
- 2 Pri tem uvozu niso bile plačane belgijske trošarine in dajatev na embalažo, ki jih je treba plačati v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, obdolženca pa nista imela dovoljenja za trošarinski obrat. Z izogibanjem plačilu trošarin in utajo dajatve na embalažo naj bi obdolženca pridobila znatno premoženjsko korist, ocenjeno na 210.523,69 EUR.
- 3 Minister van financiën (minister za finance, Belgija) predlaga plačilo denarne kazni in utajenih dajatev ter odvzem zgoraj navedene količine pijač.
- 4 Predlaga tudi, naj se obdolžencema naloži plačilo protivrednosti zgoraj navedenih pijač, ki je ocenjena na skupni znesek 479.966,34 EUR, saj tega blaga ni mogoče zaseči, ker ga obdolženca ne moreta več izročiti.
- 5 Predložitveno sodišče je sklenilo, da Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) predloži vprašanja za predhodno odločanje, da bi ugotovilo, ali [naložitev plačila] protivrednost[i] trošarinskih izdelkov v primeru nezmožnosti izročitve odvzetega blaga (1) ni (kazenska) sankcija, temveč civilnopravna posledica obsodbe, (2) ali jo je mogoče kumulirati z denarno kaznijo in (3) ali jo je mogoče znižati.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 6 Obdolženca med drugim trdita, da ni dopustno, da se jima poleg denarne kazni naloži tudi plačilo protivrednosti blaga (tj. zneska, ki ustreza vrednosti blaga, odstranjenega izpod carinskega nadzora), če to blago fizično ni na voljo.

- 7 Drugi obdolženec se sklicuje na sodbo Sodišča, ki je v podobni zadevi že presodilo, da je treba obveznost osebe, odgovorne za kršitev, da poleg denarne sankcije plača tudi protivrednost blaga, opredeliti kot sankcijo (sodba z dne 4. marca 2020, Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, točka 40).

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 8 Predložitveno sodišče ugotavlja, da v belgijski carinski zakonodaji sicer ni zakonske določbe, na podlagi katere bi bilo mogoče obdolžencem naložiti plačilo protivrednosti odvzetega blaga, da pa je ta pristop na splošno sprejet v sodni praksi najvišjih belgijskih sodišč.
- 9 V sodni praksi Hof van Cassatie (kasacijsko sodišče, Belgija) in Grondwettelijk Hof (ustavno sodišče, Belgija) je bilo med drugim odločeno, da :
- (i) naložitev [plačila] protivrednosti odvzetega blaga ni opredeljena kot sankcija kazenske narave, temveč kot civilnopravna posledica obsodbe z izrekom posebnega ukrepa odvzema;
 - (ii) naložitev plačila protivrednosti pomeni uporabo členov 1382 in 1383 civilnega zakonika, člena 44 kazenskega zakonika, ki je podlaga za pristojnost kazenskega sodišča, in člena 50 kazenskega zakonika o naložitvi solidarne odgovornosti za povrnitev škode v primeru več storilcev;
 - (iii) da je odvzem blaga kazen, ki je izrecno določena členu 221(1) AWDA, in da iz narave te kazni izhaja, da lahko v primerih iz člena 220 AWDA vsak storilec razumno pričakuje, da bo kazensko sodišče, če ne bo izročil odvzetega blaga, naložilo plačilo njegove protivrednosti;
 - (iv) namen naložitve plačila protivrednosti ni nadomestiti škodo, ki izhaja iz kaznivega dejanja, temveč za škodo, ki je nastala zato, ker blago, ki ga je treba zaseči, ni na voljo, in da
 - (v) kazensko sodišče nima možnosti, da bi znižalo znesek, ki ga pomeni protivrednost.
- 10 Na podlagi zgoraj navedenega je treba ugotoviti, da se lahko obdolžencema, če odvzeto blago ni več na voljo, v Belgiji naloži plačilo protivrednosti tega blaga v povezavi z denarno kaznijo, ki se naloži posebej, pa tudi davčno terjatvijo za plačilo utajenih dajatev.
- 11 Po mnenju predložitvenega sodišča se v belgijskem carinskem kazenskem pravu ne razlikuje med položajem, v katerem je zaseženo blago umaknjeno iz gospodarskega prometa, in položajem, v katerem fizično ni na voljo.
- 12 Sodišče pa je v sodbi Schenker nasprotno razlikovalo med obema primeroma. Natančneje, Sodišče očitno dopušča, da se plačilo protivrednosti naloži le, če je bilo blago zaseženo in umaknjeno iz gospodarskega prometa. V točki 44 te sodbe je namreč Sodišče presodilo, da obveznost plačila protivrednosti blaga ni bila sorazmerna v okoliščinah te zadeve, v kateri blago ni bilo zaseženo, in to ne glede na to, da je bila ta sankcija naložena hkrati s posebej naloženo denarno sankcijo.

- 13 Glede na navedeno ni gotovo, ali je belgijska pravna praksa skladna s pravom Unije. Zato je predložitveno sodišče Sodišču predložilo zgoraj navedena vprašanja.

DELOVNI DOKUMENT